

Psikiyatri Klinik Sorular ve Açıklamalı Yanıtlar

Editörler

**Prof. Dr. Lut TAMAM
Doç. Dr. Mehmet Emin DEMİRKOL**

Yardımcı Editörler

**Dr. İrem Sanem SABAHİ
Dr. Efsun Damla ALTIN**

© Copyright 2026

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN	Yayın Koordinatörü
978-625-375-944-5	Yasin DİLMEN
Kitap Adı	Sayfa ve Kapak Tasarımı
Psikiyatri Klinik Sorular ve Açıklamalı Yanıtlar	Akademisyen Dizgi Ünitesi
Editörler	Yayıncı Sertifika No
Lut TAMAM	47518
ORCID iD: 0000-0002-9750-7531	Baskı ve Cilt
Mehmet Emin DEMİRKOL	Vadi Matbaacılık
ORCID iD: 0000-0003-3965-7360	Bisac Code
Yardımcı Editörler	MED105000
İrem Sanem SABAHİ	DOI
ORCID iD: 0000-0001-7809-1174	10.37609/akya.4074
Efsun Damla ALTIN	
ORCID iD: 0009-0008-6483-4801	

Kütüphane Kimlik Kartı

Psikiyatri Klinik Sorular ve Açıklamalı Yanıtlar / ed. Lut Tamam, Mehmet Emin Demirkol.

Ankara : Akademisyen Yayınevi Kitabevi, 2026.

504 s. : tablo. ; 160x235 mm.

Kaynakça var.

ISBN 9786253759445

GENEL DAĞITIM
Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A Yenışehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Psikiyatri, insan ruhsallığını biyolojik, psikolojik ve toplumsal boyutlarıyla birlikte ele alan kuramsal bilgiyi klinik gözlem ve deneyimle sürekli yeniden şekillendiren bir disiplindir. Tıp öğrencilerinin psikiyatri eğitimi sürecinde temel kavramları doğru bir çerçeve içinde kavramları ve klinik düşünme becerilerini geliştirmeleri büyük önem taşımaktadır. Bu kitap, söz konusu gereksinimden yola çıkılarak öğrencilerin hem teorik bilgilerini pekiştirmeyi hem de klinik pratiğe hazırlıklarını desteklemeyi amaçlamaktadır.

Elinizdeki eser Çukurova Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalında yürütülen eğitim sürecinde edinilen deneyimlerin güncel literatür ışığında sistematik bir biçimde derlenmesiyle oluşturulmuştur. Bölümler hazırlanırken psikiyatrinin temel tanı ve tedavi yaklaşımlarının yanı sıra olgular üzerinden düşünmeyi teşvik eden ve klinik muhakemeyi güçlendiren bir anlatım dili benimsenmiştir. Kitabın içeriği tıp öğrencilerinin ihtiyaçları gözeticilerle sade, anlaşılır ve bütüncül bir yapı içinde sunulmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçen araştırma görevlilerine ve akademik katkılarıyla yol gösteren öğretim üyelerimize teşekkür ederiz. Kitabın, psikiyatriye ilgi duyan tüm öğrenciler için güvenilir bir başvuru kaynağı olmasını ve mesleki gelişimlerine katkı sağlamasını dileriz.

İÇİNDEKİLER

BÖLÜM I	
Ruhsal Durum Muayenesi.....	1
BÖLÜM II	
Şizofreni Açılımı Kapsamında ve Psikozla Giden Diğer Bozukluklar	23
BÖLÜM III	
Bipolar ve İlişkili Bozukluklar.....	105
BÖLÜM IV	
Depresyon Bozuklukları	155
BÖLÜM V	
Anksiyete Bozuklukları.....	205
BÖLÜM VI	
Obsesif Kompulsif Bozukluk ve İlişkili Bozukluklar.....	243
BÖLÜM VII	
Travma ve Stresörle İlişkili Bozukluklar	275
BÖLÜM VIII	
Çözülme (Dissosiyasyon) Bozuklukları	307
BÖLÜM IX	
Bedensel Belirti Bozuklukları ve İlişkili Bozukluklar	323
BÖLÜM X	
Cinsel Kimliğinden Hoşnut Olmama.....	353

BÖLÜM XI

Yıkıcı Bozukluklar, Dürtü Denetimi ve

Davranım Bozuklukları359

BÖLÜM XII

Madde ve İlişkili Bozukluklar ve Bağımlılık Bozuklukları373

BÖLÜM XIII

Nörobilişsel Bozukluklar413

BÖLÜM XIV

Kişilik Bozuklukları449

BÖLÜM XV

Psikiyatrik Aciller.....477

KATKIDA BULUNANLAR

Dr. Efsun Damla ALTIN

*Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Psikiyatri Anabilim Dalı*

Dr. Ömer FETTAHLIOĞLU

*Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Psikiyatri Anabilim Dalı*

Dr. Havva Gül GÜRBAZ

*Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Psikiyatri Anabilim Dalı*

Dr. Havva KURT

*Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Psikiyatri Anabilim Dalı*

Dr. İrem Sanem SABAHİ

*Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Psikiyatri Anabilim Dalı*

Dr. Cennet Yaren SARIOĞLU

*Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Psikiyatri Anabilim Dalı*

Dr. Kemal TOPAKTAŞ

*Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Psikiyatri Anabilim Dalı*

KISALTMALAR

5-HT:	5-hidroksi triptan
ACTH:	Adrenokortikotropik hormon
ADH:	Aldehit dehidrojenaz
ALP:	Alkalen fosfataz
ALT:	Alanin aminotransferaz
ASB:	Akut stres bozukluğu
AST:	Aspartat aminotransferaz
BDB:	Beden dismorfik bozukluğu
BDT:	Bilişsel davranışçı terapi
BDZ:	Benzodiazepin
BOS:	Beyin omurilik sıvısı
BPH:	Benign prostat hipertrofisi
BUN:	Kan üre azotu (Blood urea nitrogen)
CDT:	Karbonhidrattan fakir transferrin
CIWA-AR:	Alkol Yoksunluğu Değerlendirme Ölçeği (Clinical Institute Withdrawal Assessment for Alcohol)
CPK:	Kreatin fosfokinaz
CRH:	Kortikotropin salgılatıcı hormon
DKB:	Dissosiyatif kimlik bozukluğu
DMT:	Dimetiltriptamin
DOM:	2,5 dimetiloksi-4-metilamfetamin
DSM:	Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve İstatistiksel El Kitabı (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders)
DT:	Deliryum tremens
DXM:	Dekstrometorfan
EEG:	Elektroensefalografi
EKG:	Elektrokardiyografi
EKT:	Elektrokonvulsif tedavi
EMDR:	Göz Hareketleriyle Duyarsızlaştırma ve Yeniden İşleme (Eye Movement Desensitization and Reprocessing)

ERP:	Maruz Bırakma ve Tepki Önleme (Exposure and Response Prevention)
FDA:	Amerika Birleşik Devletleri Gıda ve İlaç Dairesi (Food and Drugs Administration)
FSH:	Folikül stimüle edici hormon
GGT:	Gama glutamil transferaz
GnRH:	Gonadotropin salgılatıcı hormon
HDL:	Yüksek yoğunluklu lipoprotein (High density lipoprotein)
HHA:	Hipotalamus-hipofiz-adrenal bez
HVA:	Homovalinik asit
im:	intramuskuler
iv:	intravenöz
LDH:	Laktat dehidrojenaz
LH:	Luteinizan hormon
LSD:	Liserjik asit dietilamid
MAOI:	Monoamin oksidaz inhibitörü
MDB:	Majör depresif bozukluk
MDMA:	3,4-metilenedioksi-N-metilamfetamin
MRG:	Manyetik rezonans görüntüleme
NaSSA:	Noradrenerjik ve seçici serotonerjik antidepresan
NDGİ:	Noradrenalin-dopamin geri alım inhibitörü
NGİ:	Seçici noradrenalin geri alım inhibitörü
NMDA:	N-metil-D-aspartat
NMS:	Nöroleptik malign sendrom
OKB:	Obsesif kompulsif bozukluk
OKKB:	Obsesif kompulsif kişilik bozukluğu
PANDAS:	Streptokok enfeksiyonlarıyla ilişkili pediatrik otoimmün nöropsikiyatrik bozukluklar (Pediatric autoimmune neuropsychiatric disorders associated streptococcal infections)
PCP:	Fensiklidin
PET:	Pozitron emisyon tomografisi
PMDB:	Premenstrüel Disforik Bozukluk
PNES:	Psikolojik, non-epileptik nöbet
PP:	Postpartum psikoz
PPD:	Peripartum depresyon
REM:	Hızlı göz hareketi (Rapid eye movement)

SAGİ:	Serotonin 2A antagonisti ve serotonin geri alım inhibitörü
SBB:	Somatik belirti bozukluğu
SNGİ:	Serotonin noradrenalin gerialım inhibitörü
SSGİ:	Seçici serotonin gerialım inhibitörü
SVO:	Serebrovasküler olay
SJS:	Stevens Johnson sendromu
T3:	Triiyodotironin
T4:	Tiroksin
TD:	Tardiv diskinezi
TEN:	Toksik epidermal nekrozis
TMS:	Transkraniyal manyetik stimülasyon
TSH:	Tiroid stimüle edici hormon
TSSB:	Travma sonrası stres bozukluğu
Wbc:	Beyaz küre (White blood cell)
VMA:	Vanil mandelik asit
YAB:	Yaygın anksiyete bozukluğu
YDDB:	Yıkıcı duygudurum düzenleyememe bozukluğu

KAYNAKLAR

- Altınyazar, V. (2010). Psikiyatride sık karşılaşılan toksik sendromlar. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 2(4), 532–571.
- Erickson, B., Landry, C., & Ehrie, J. (2021). Elimination of routine screening laboratory tests for psychiatric admission. *Psychiatric Services*, 72(5), 615–616.
- Öztürk, M. O., & Uluşahin, N. A. (2023). Ruhsal bozukluklarda ilaç sağaltımı. In *Ruh sağlığı ve bozuklukları* (pp. 647–741). Nobel Tıp Kitabevleri.
- Öztürk, M. O., & Uluşahin, N. A. (2023). Ruhsal bozukluklarda sağaltım. In *Ruh sağlığı ve bozuklukları* (pp. 643–647). Nobel Tıp Kitabevleri.
- Öztürk, M. O., & Uluşahin, N. A. (2023). Ruhsal bozukluklarda somatik sağaltım yöntemleri. In *Ruh sağlığı ve bozuklukları* (pp. 741–749). Nobel Tıp Kitabevleri.
- Öztürk, M. O., & Uluşahin, N. A. (2023). Ruhsal durum muayenesi belirti ve bulgular. In *Ruh sağlığı ve bozuklukları* (pp. 127–147). Nobel Tıp Kitabevleri.
- Sadock, B. J., Sadock, V. A., & Ruiz, P. (2016). Kaplan Sadock Psikiyatri Davranış Bilimleri/Klinik Psikiyatri: Acil psikiyatrik tıp (pp. 763–791) (11. bs.; A. Bozkurt, Ed.). Güneş Tıp Kitabevleri.
- Weber, A. N., Michail, M., Thompson, A., & Fiedorowicz, J. G. (2017). Psychiatric emergencies: Assessing and managing suicidal ideation. *Medical Clinics of North America*, 101(3), 553–571.
- Zwank, M. D., Rupp, P. E., Salzman, J. G., Gudjonsson, H. P., LeFevre, R. C., & Isenberger, K. M. (2020). Elimination of routine screening laboratory tests for psychiatric admission: A quality improvement initiative. *Psychiatric Services*, 71(12), 1252–1259.